

VOORWOORD

Albert Ponsioen - hoofdredacteur Onderzoek & Praktijk

Met het eerste artikel van *Anouk Spruit, Trudy van der Stouwe* en *Xavier Moonen* wordt 2016 als (Para-) Olympisch jaar passend afgesloten. Er wordt tegenwoordig wat afgesport om lichamelijk maar vooral ook mentaal fit en gezond te blijven. Elk weekend verzamelen zich in Nederland honderden en soms duizenden hardlopers die in georganiseerde ‘runs’¹ proberen hun stress er uit te lopen om vervolgens weer nieuwe stress op te bouwen met een aanval op persoonlijke records. Sportinterventies lijken door een hoge mate aan éénduidigheid en structuur, waarbij het voordoen belangrijker is dan het uitleggen van de oefeningen, goed aan te sluiten bij jongeren met LVB-problematiek. Maar wat voor invloed hebben deze interventies op de gedragsproblematiek van deze jongeren? De auteurs benadrukken dat de positieve effecten van sportinterventies afhankelijk zijn van de condities waaronder de interventies worden uitgevoerd. Maar is hierover eigenlijk wel voldoende bekend vanuit wetenschappelijk onderzoek?

Een andere vraag: “Is de term LVB nog wel passend is voor de groep kinderen en jongeren die vooral in de orthopedagogische behandelcentra en in het speciaal onderwijs gezien wordt?”. In de ondertitel van *Onderzoek & Praktijk, Tijdschrift van professionals die werken voor sociaal kwetsbare mensen met cognitieve beperkingen*, hierin komt de term LVB al een aantal jaar niet meer voor. Maar wat betekent dit voor de diagnostiek? Natuurlijk ligt de tijd achter ons dat men met een simpele IQ-bepaling de mate van een verstandelijke beperking dacht vast te kunnen stellen. In het werkmodel² van de VOBC / Landelijk Kenniscentrum wordt er gesproken over een beperkt sociaal aanpassingsvermogen als ‘LVG-specifiek kenmerk’. Ook met de intrede van de DSM-5 en de herintrede van de CAP-J³, verschuift de aandacht van de intelligentiescore steeds meer naar het sociaal aanpassingsvermogen. Maar zijn er diagnostische instrumenten om dit sociaal aanpassingsvermogen te kunnen beoordelen? *Albert Ponsioen* laat zien dat deze instrumenten al voor een belangrijk deel in het bezit zijn van de psychodiagnosticus.

“Je moet heel goed zoeken om resultaten te vinden die betrekking hebben op de positieve eigenschappen van mensen met een licht verstandelijke beperking en op hun toegevoegde waarde.”, op deze ervaring na het invoeren van LVB als zoekterm in Google gaat *Peter Nouwens* in zijn column nader in. Doen deze mensen er eigenlijk wel voldoende toe in deze participatie-samenleving en wat is er nodig om ook hen in staat te stellen voldoende mee te laten doen?

In de rubriek ‘Uit de Praktijk’ beschrijven *Monique Staal* en *Annie de Groot* een oplossingsgerichte aanpak bij een leerling van hun school, waarbij de motivatie om in het onderwijs te participeren ver te zoeken is. Wat met een Google-zoekopdracht niet lukte, daarin slaagde de intern begeleider van een cluster-4 school wel: het vinden van positieve kenmerken (‘krachtbronnen’). En zo wist zij bij de leerling die in het begin van het schooljaar vrij duidelijk was over haar motivatie: “Ik wil hier

¹ Op de startpagina van dutchrunners.nl staat de volgende vraag centraal: blijven hardlopen, rusten of naar een zorgverlener?

² Moonen, X., & Versteegen, D. (2006). LVG-jeugd met ernstige gedragsproblemen in de verbinding van praktijk naar wetgeving. *Onderzoek & Praktijk*, 4(1), 23-28.

³ Onlangs is de tweede druk verschenen van het Classificatiesysteem voor de Aard van Problematiek van Jeugd (zie de rubriek *Binnengekomen* op pagina xx van dit najaarsnummer).

helemaal niet zijn. School is stom!”, zover te krijgen dat zij later met haar begeleider afspreekt: “Ik wil er twee [werkstukken; AP] maken!”.

Nog meer positiviteit in dit najaarsnummer van *Onderzoek & Praktijk* vindt u in de bijdrage van *Inge Wissink* over heel veel liefde op een warme nazomerdag,

Veel leesplezier!